

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirdete-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a fels. ólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Az új tanév kezdetén.

Letelt a nagyszünet szívet-lelket egyaránt mélyen érintő szomorú emlékeivel. A nap forraló heve, az aszály rettenetesen romboló munkája éppen csak úgy megszenvedtette a tanítót és tanulókat, mint aminő lelki gyötrelmet kellett kiállania annak a földműves embernek, aki a hosszú nyáron át égre szegzett szemekkel hiába várta a megváltó záporosót. Minő kecségető reménységgel legeltette szeméit a tavasz áldást ígérő zöldjén s akkor a száraz avar zörgése lepörkölt mezők ijesztő képe borította bánatba szívet. Elveszett a verejtékes munka nyomtatlanul; ha van is nyoma itt amott, forró homokból összeverődött buczka jelezte azt. Gyászos sirhalma volt ez, az oda eltemetett milliárdot érő reménységnek.

Ha e sötét színekkel festett képről elvonjuk tekintetünket s elgondolkozunk, önkénytelenül is nem-e jut eszünkbe, különösen a mostani új tanév elején, hogy a lélekművelés terén fáradozó egyének tevékenységét is — a földműveséhez hasonlólag — gyakran érheti aszály s a csapások száznál több neme.

Ők is minden új tanév elején kecségető reménységgel lépik át az iskola küszöbét. Verejtékező homlokkal szántogatnak látha-

atlan ékével sokszor bizony kőkemény irtatlan, néha hálás talaju lelki mezőkön. Százszoros hozamra számítva vetegetik bele az erkölcsnek, vallásosságnak, ismereteknek ezérféle jobbnál jobb magvát. Nyesegetik a vadhajtásokat, óvatos kézzel, körültekintő gondos figyelemmel töltögetik fel az elültetett gyöngye palántákat, óvják amennyire emberi erő engedi, a káros külbehatásoktól. Népművelői jószággal, a szeretet sugarának melegével, a gyöngédség, a szorgalomra ébresztgetés bőséges harmatával segítik elő az elhintett szellemi magvak kikelését, felnövekedését. Felette terhes munkájukban a siker biztosítása tekintetében segítségül kéri egy nagyon szükséges elem, a helyes családi nevelés támogatását. — S mindezen hivatásos, odaadó buzgalom dacára mi szokta a lélekművesek munkájának sikerét oly számtalan esetben tönkresilányítani? Egy rettenetes nagy aszály: a családi nevelés hibás volta, vagy annak teljes hiánya s az a téves hit, melyszerint az iskolát olyannak gondolják, amely a családi nevelést képes pótolni. Ezzel a téves hittel a szülőknek szakítaniok kell. Szükséges tudniok, hogy az iskola a családi nevelést nemcsak hogy nem pótolja, hanem éppen ellenkezőleg, az iskola kéri a családi nevelés támogatását. Viszont az iskola is, amenny-

nyiben azt közvetlenül megteheti, kiegészíteni igyekszik a családi nevelést. Amely családnál azonban nevelésről beszélni nem lehet, ott az iskola csak édes keveset tehet. vagy éppen semmit sem.

Hogy tehát az iskola egész évi működése reményekre kecségető legyen s az évvégi aratás bő hozammal záruljon, a családi nevelésnek amavval karöltve kell haladnia. Ugyanis: a tanerő az iskolában tekintély, a szülői háznál is az legyen. Amely családban eljátszák holmi könnyelmű fecsegésekkel a tanító tekintélyét, azon családhoz tartozó gyermeket az iskolában sikerrel tanítani — nevelni nem lehet. A szülők hibás eljárása a gyermeket sulytja. Amit az iskola megtilt, azt áthágni ne engedje meg a szülői ház sem. Engedelmségre, rendre, szorgalomra, tisztaságra, takarékságra, illedelmességre, felebaráti szeretetre tanítanak az iskolában, otthon sem szabad az ellenkezőt megengedni. Kötelességeik hiv teljesítésére minden nap felhivatnak a tanulók az iskolákban, ugyanígy tegyenek a szülői háznál is. Istentelenség, vallástalanságot, hazafiatlanságot az iskolában nem hall, nem lát így hát ilyeneket nem is tanulhat; otthon se tanítsák ezekre. Feljebbvalók, öregek iránti tiszteletlenséget meg ne engedjék otthon, mert arra oktatva nincsenek, sőt éppen

TÁRCA.

EMBER.

Az „Abony” eredeti tárcája.

Temetésről jöttem haza.

Egy embert temettek. Embert, aki bár elég fiatalon hagyta még itt a földi életet, mégis elmondhatni róla, hogy volt miért élnie.

Eszembe jutott a görög böles, a ezinikus Diogenes, aki fényes nappal lámpával ment ki a piacra és ott, ahol szazan meg ezren tolongtak az emberek, kereste az embert.

Hát ha a szkeptikus huszadik században él az a böles, ha közöttünk forgolódva gyujtotta volna meg lámpáját a végből, hogy embert keresen, nem fáradt volna hiába. Abban, akinek temetéséről jöttem, Diogenes is megtalálta volna az embert.

És ez nagy szó, mert a Krisztus előtti századok emberei, de meg a kereszténység emlőjén nevedekelt világ emberei között is ritkaság volt, az is lesz mindenha az ember.

Századok tünnek, századok jönnek ismét helyükbe, de az ember elhelyezkedvén a miliőbe, amelybe sorsa rendelte őt, vajmi sokszor elfeledkezik földi életének tulajdonképeni rendeltetéséről, arról, hogy igazán ember legyen.

Ember! Olyan megszokott, hogy ne mondjuk, olyan köznapi ez a fogalom s megszokottsága

miatt-e vagy más okból, nem tudom, de olyan gyakran elfeledkeznek azok a földi lények, akiket ez a név illet, e szónak felemelő, magasztos jelentőségéről, hogy szinte ritkaság számba megy manapság is, ha emberre akadunk.

Mintha gyöngyöt ejtenénk el az út porába s fantomok után futkosva, mintha észre sem vennénk ezt az értékes ékszert, csupán azért, mert talán a por már beleppte.

Furcsa, különös teremtmény is az ember! Természete egyre üzi, hajtja, hogy elmerüljön az ismeretlenek megismerésében; analizáljon, buvárkodjék ott, ahol tudása még a bizonytalanság útvesztői között bolyong. Szomjazik a tudás gyönyörűsége, lángol az ismeret esodás világa után; sokszor egy életet hajlandó feláldozni csupán azért, hogy ismeretének köre táguljon, miközben elfeledkezik a legnagyobbbról, elfeledkezik önmagáról, elfeledkezik arról, hogy hivatásunk alfája és ómegája lenne megismerni önmagunkat.

Csak akkor, ha a lélektan mezein olyan otthonosan bolyonganánk, mint városunk utcáin, ha a magunkba való befelé tekintés olyan megszokott foglalkozásunk lenne, mint másoknak szemügyre vétele és mustálása. ha bensőnket annyira ismernénk, mint szobánkat ismerjük: csak akkor lennénk igazán a helyes nyomon, azon tudni illik, amelyen igazán megtaláljuk, megismerjük önmagunkat.

És hogyha magunkat megismerjük, ha észrevesszük, mennyire igaza van egy német költőnek, midőn azt mondja, hogy lelkünk mélyén csillagok, fényes eszmék tündökölnék, akkor sietve-

sietnénk felhozni azokat a csillagokat a mélyről, akkor szárnyra kapna az ember, hogy levegő magaról port, salakot, ezeknek az eszméknek etheri világában megtisztuljon, nemesse, jövő, igazza valjék.

Mert végül is ez a mi tulajdonképeni hivatásunk e földön.

Agesilaus azt mondta, hogy az ember legszebb képe az ő cselekedetei. Mily fenséges mélysége az igazságnak, amely e szavakban rejlik. Cselekedeteinket mindjárt magyobb porázon tartanánk, ha magunkat jól ismerve, emberi méltóságunkhoz illőleg élünk.

Hogy ez manapság nincs így, azt sajnosan kell tapasztainunk. Hogy az emberek a tudás faja körül tolongva-tolonganak, csak hogy minél több gyümölcsöt téphessenek le arról, ez a mai nemzedéknek is jellemző sajátossága; de ott hagyjuk ezen a fán legtöbnyire azt a drága gyümölcsöt, mely valamennyi másért kárpótolná őket, mely az embert — ha vérebe fel-zivodnék, mint táplalek — valóban emberré segítene tenni.

Mi ennek az oka?

Gyermekkoromból maradt meg emlékemben egy költemény; Arany Jánosnak szinarany igaz szavai. Ennek a költeménynek az első soraiban feleletet találunk előbbi kérdésünkre. Ezek azok a sorok:

Előtted a küzdés, előtted a pálya,
Az erőten csügged, az erős megálja;
Tudod-e az erő micsoda? Akarat,
Mely előbb, vagy utóbb, de borostyan arat.
Akarat! Ez az a nagy szó, amely szükséges

azok ellenkezőjére a legszigorubbán minden alkalomadtán utasíttatnak. Az egyetértésnek a békés együttélésnek a legjobb köztársasága az iskola; otthon se engedjék meg a gyermekek egyenetlenkedését, békéltenségét, arra a családi életben példát ne mutassanak. Az utálatos káromkodásnak, átkozódásnak, szitkozódásnak az iskola nagy eltlensége, legyen a család is az s ne elplántálja. Isten, haza, király, vallás iránti kötelmeknek melegágya legyen a szülői ház, mert a gyermek ebben a szülőket szívesen utánozza s azok gyakorlatára az iskolákban különösen gondot fordítanak.

S ha az iskola az egész tanév alatt érezheti a szülőháznak jóakaratu támogatását, Isten segedelmével bátran számíthat tanító és szülő arra, hogy az aszálytól megszabadult tanügy mezőnye a tanév végén szívárványos rámban foglalt képet fog mutatni.

Összes nagyrabecsült tanerőinknek s a kedves tanítványoknak erőt, kitartást s a legjobb sikert kívánjuk az új tanévre.

ALIIQUIS.

Rétyi Antos Béla.

Az abonyi ev. ref. templom tornyán, a város házában, a takarékpénztár, a Casino, a népkör, az ipartestület, a 48-as kör, a munkás egyesület épületein szomorúan lengették a fekete zászlók, hirdetőn Abony társadalmának, egyházi és világi intézményeinek s egész közönségének gyászát és fájdalmát, egy fenkölt gondolkodású, férfias ére nyekben gazdag férfúnak elhunytá fölött.

A milyen váratlanul jött a megrendítő gyász eset, olyan lesújtólag hatott mindenfelé, nemcsak a mi városunkban, nemcsak a mi megyénkben, hanem országszerte, a merre az Antos-családnak ismerősei és tisztelői vannak.

Rétyi Antos Béla, cs. és kir. kamarás, megyebizottsági tag, városi képviselő, egyházi főgondnok, takarékpénztári felügyelő biz. h. elnök stb. született Abonyban, 1864. február 8-án. Gondos házi nevelésben részesült, a legkitünőbb nevelők vezetése mellett, vizsgáit pedig a kecskeméti ref. főgymnasiumban mindég kitüntetéssel tette le, s mint gazdasági akademiát végzett férfiú, kiváló gazda volt. Megyei és városi közéletünkben komoly

mindenkinek, aki nagy dolgot kíván véghez vinni. Akarat kell ahhoz is, hogy lelkünkben mi is emberré legyünk. Ne a világ szemében, ne az emberek ítélete szerint, hanem lelkiismeretünk ítélete szerint.

Úgy látom, hogy ez a nagybecsű rugó, az akarat tette valódi emberré azt is, akinek a halálát emlegetem. Nem akart nagyra látszani, nem pályázott a hírnév koszorújáért, előtte lebegett a horációsi „Beatus ille“. De egy mégis akart ő lenni. Egy nemes ambíció csillogott azokban a szemekben, a melyeknek fénye sokszor ugyan betegesen, lázasan égett, de mindig okosság szikrázott azokból. Ezek a szemek, a lélek tükröi azt mondták, azt hirdették, hogy akinek benső szándékai megvillantak bennök, az ember, minden körülmények között ember akart lenni.

És ezt el is érte.

Fichte azt mondja, hogy az ember csak emberek közt lehet igazán emberré. S nekünk igazat kell adnunk eme szavaknak, ha az ő cselekedeteit vizsgáljuk, akinek tetteiből alakul ki szemünk előtt az embernek a képe.

Fent és lent, rangbeliek és alantasak között mindig ember tudott ő lenni. Az előkelőség nem affektált viselkedésben, a szellemesség nem kérészt szóalkatásokban rejlett ő nála, hanem mindez bensejének, szellemének, lelkének a szülőlte, tulajdon énjének édes gyermeke volt. Gondolatvilága, eszméi, törekvései, izlése mind arra az emberre vallanak, aki nem fontoskodó arccal akarja

munkálkodásával előkelő szerepet vitt, társas életünknek lekötözően kedves modorával, mindég kedélyes, humoros társalgásával, önálló, megfontolt nézeteivel kimagasló alakja volt. Fáradhatatlanul dolgozó, munkás férfi, nemes lelkű igazi gentleman, agg édes atyjának szerető, gondos, gyöngéd fia s a hű barát igazi mintaképe volt, ép azért váratlanul történt elhunytá pótolhatatlan veszteség nemcsak családjára, előkelő rokonságára, barátaira és ismerőseire, hanem társadalmunkra s mindazon egyházi, világi és kultur intézményekre, melyeknek igaz, önzetlen munkása, istápolója volt.

Temetése kedden délelőtt ment végbe, melyen megjelentek városunk összes hatóságai, a fősoldárok hivatala, a katonai tisztikar, az összes egyházas lelkészei és tanítói, a képviselőtestület, az előjáróság, az egyesületek küldöttei stb. Megjelentek Ádám Kálmán esperes, Mészáros János kecskeméti, Kiss Zsigmond abonyi, Csekey István szolnoki és Bálint János tószegi lelkészek teljes papi díszben, Frenyó András szelei evang. lelkész és Szabó Balázs történelmi s. lelkész, továbbá a közel fekvő községek intelligenciája nagy számmal.

A ravatalt a koszorúk erdeje borította; koszorút küldtek: Kedves Béla fiamnak — édes apja. (Fehér szalag.) Kedves Béla bátyjának — Valerie. (világos lila szalag.) Szeretett testvérnek — János és Erzs. (s. lila sz.) Szeretett Bélának — Anna, Aladár, Katinka és Dáty. (fehér szalag.) Pongrácz Aladár és neje. (fehér sz.) Beliczey Tibor és neje. (v. lila sz.) Beliczey Tibor gyermekei. (fehér sz.) Felejthetetlen barátjának — báró Harkányi János. (fehér sz.) Feledhetlen barátjának — gróf Stauffenberg Eberhard és Luize. (piros kék sz.) Feledhetlen barátjának — gróf Busseul. (fehér kék sz.) Igaz barátjának — Sivó Jenő. (fehér sz.) Feledhetlen barátjának — Teszáry László és családja. (fehér sz.) Márton Ferenczné. Mistéth Sándorné. Gr. Keglevich Miklós. Abonyi ev. ref. egyház — főgondnokának. (s. lila sz.) Pestm. abonyi takarékpénztár igazgatósága. (fehér sz.) Gerje Perje vizsábalyozó társaság — bizottsági tagjának. (fehér sz.) A gyásztartás a ref. dalárda Egressynek „Miért oly borús“ kezdetű remek gyászdalával kezdődött. Azután Ádám Kálmán esperes mondott könnyekig megható gyászbeszédet és imát. Majd a dalárda búcsú éneke után megindult az óriás meneti mintegy hatvan hintón és gyalog, a közönség pedig egész a gyógszertárig állott sorfalat, megilletődve nézve végig az összes harangok zúgása mellett elvonuló impozáns gyászmenetet. A temetőben ismét a dalárda éneke fogadta a koporsót, mely fölött Kiss Zsigmond lelkészünk mondott magas szárnyalású, gyönyörű búcsú beszédet, a minek elhangzása után letették a kedves halott földi maradványát a nagy családi sírboltba, melynek üregében már régen kiválasztotta magának a fülkét, hol örök álmát aludni ohajtotta s a kripta nehéz kő ajtaja bezárult a legifjabb Antos után . . .

Legyen neki pihenése esendes s „álmodjon boldogságról, melyből az életben neki oly kevés jutott.“

mutogatni másoknak magát, hanem etikai szükségesség hatása alatt tesz mindent akként, amint helyesnek látja.

Mily sok akaratot pazarolnak pedig el az emberek, főként napjainkban, arra, hogy a tökéletesség látszatára tehessenek legalább szert. Bezeg, mihielyt nincs nyük szerint valami, nyomban kibukkan a lóláb, viselkedésük titkos rugója. Erről jutnak eszembe Jean Paul szavai: „Sok ember hasonló az üveghez; simára vannak köszörülve és tompák, míg össze nem törjük, mire átkozottan metszők és szúr minden száluk.“

Bárcsak minél kevesebb emberre illenének rá ezek a szavak. Bárcsak minden ember tudna akarni még akkor is, ha a földiek, a test erőtlensége (mint e boldogultnál is) szembe szállanak a lélek akaraterejével. És bárcsak lenne édesmindnyájunknak közös törekvése az, ami az övé volt, t. i. embernek lenni minden körülmények közt. Embernek, e szó etikai, nagy, dicső értelmében.

Virág elhervadhat a koporsóján, feledés fátyolt szőhet majd emlékére, de az a törekvés, amely szellemét lelkesítette, láthatatlan atomként vegyül bele az édes haza levegőjébe, hogy megtermékenyítse a lelkeket, hogy tanítsa emberekké lenni az embereket.

Ilyen életet érdemes volt élni, mert az ilyen élet nem elmulás!

.

Örizzük meg kegyelettel kedves emlékezetét s itt hagyott, mély gyászba borított agg. öz. atyjának és testvéreinek, vigasztalhatlan szereteteinek fájó sebére adjon hegesztő balsamot az idő s az örök szeretet nagy Istene.

A gyászba borult család a következő gyászjelentést adta ki:

Sepsirétyi Antos János mint apa; sepsirétyi Antos István és neje br. Löffert Mathild és gyermeke; sepsirétyi Antos János és neje Némethy Erzsébet; sepsirétyi Antos Anna és férje Pongrácz Aladár cs. és kir. huszár-százados és gyermekei; sepsirétyi Antos Mária és férje Beliczey Tibor és gyermekei; továbbá gr. Bethlen Klára; gr. Bethlen Éva és férje gr. Ledochowsky Ferencz és gyermeke, fájdalmas szívvel tudatják szeretett gyermekének, testvérüknek, sógoruknak és nagybátyjuknak

Sepsirétyi ANTOS BÉLA

cs. és kir. kamarásnak, az abonyi ev. ref. egyház főgondnokának, élte 40-ik évében, ma reggeli 5 órakor történt gyászos elhunytát.

Boldogult halottunk földi maradványai f. hó 30-án, d. e. 10 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Abonyban, a családi sírboltba örök nyugalomnak átadatni.

Abony, 1904 augusztus 28.

Áldás béke lengjen emléke és hamvai felett!

Gyászjelentést adott még ki az abonyi takarékpénztár is, melynek felügyelő bizottsági h. elnöke volt.

Legyen áldott emlékezte.

T.

MI UJSÁG?

— **Erzsébet királyné** halálának évforduló napján, e hó 10-én reggel, a szokásos időben, ünnepi gyászistentisztelet tartatik a helybeli r. k. templomban, feledhetetlen emlékü királynénéért. Erre az alapítványt, annak idején, Abony város képviselőtestülete tette.

— **Antos Béla emlékére.** Azt a megmérhetetlen fájdalmat, melyet Antos János földbirtokos Béla fia elhunytá fölött érez, jótékonyssággal próbálja enyhíteni s abban keresi a nagy, nemes lélek vigasztalódását.

Elhunyt legifjabb fia és gyámoltója emlékezetére annak nevére a következő alapítványok létesítését és adományozásokat határozta el:

- 1., Abonyi evang. reform. új-templom építési alapra 1000 kor.
 - 2., Alapítvány az abonyi ev. ref. szegény iskolás gyermekek ruházatára (kamatok felhasználása mellett) 300 kor.
 - 3., Alapítvány az abonyi kórház alap gyarapítására 200 kor.
 - 4., Alapítvány az abonyi szegényházbéli ev. ref. szegények ruházatára, (a kamatok felhasználása mellett) 200 kor.
 - 5., Az abonyi szegények között — valláskülönbőség nélkül — kiosztásra adományozott 200 kor.
 - 6., Az abonyi ev. ref. szegények között kiosztásra adományozott 100 kor.
- Összesen: 2000 kor.

— **Polgári iskolánkban** a most kezdődő tanévre megnyilván a IV-ik osztály is, úgy a fiúknál, mint a lányoknál, a tanév e hó 5-én ünnepélyes „Veni Sancte“-val kezdetét veszi. Ajánljuk e nagyra hivatott tanítéletet a szülők figyelmébe. Küldjék oda gyermekeiket mennél nagyobb számban, mert elvégre is ez az iskola Abonyért létesült.

— **Beiratások.** Iskolánkban a beiratások folyamatban vannak. A róm. kath. iskolákban a tömeges beiratkozás az iskolaszék jelentése szerint f. hó 14-éig tart, a reform. iskolákban pedig 15-ig. E helyen is figyelmeztetjük a szülőket, hogy az iskolaszék felhívásának eleget tegyenek, mert míg egyrészt a későn beírt gyermekek hátramaradási szenvednek, másrészt a gondatlan szülők büntetésben részesülnek.

— **Adomány.** Az „Abonyi Lajos“ szobor alap javára Király Ferencz úr által hozományozott tíz korona átvetelet köszönettel elisméri.

Véli Miksa.

— **Gyűlés.** A róm. kath. tanítótestület f. hó 2-án délelőtt fel 11 órakor, mielőtt megkezdte volna az új tanév nagyon nehéz munkáját, gyűlésre ült össze It. Lávay apát, esperes-pébéanos elnöklettel. Ft. elnök szíves szavakkal üdvözölte munkatársait, a békés, egyetértő működésre híván fel őket, mely után előterjesztette a püspöki

körlevél folyó tanévre vonatkozó rendelkezéseit. Szűcs István indítványára az első osztályos növendékek egyenlő számban való megosztása czéljából egy kis újítás fog éleibe lépni s ez abban áll, hogy az összes első osztályba lépő tanulók a központi iskolában iratnak össze s ennek befejezése után egyenlő arányban osztatnak szét a megfelelő tanterők között. Az eddigi eljárásnál egy kissé nagyobb munkába fog kerülni, de az nem baj. — Egy paedagógiailag is nagy horderejű újítást helyezett kilátásba ft. elnök, amidőn erélyesen kijelenté, hogy jövőre aszerint amint a tanügy érdeke úgy kívánja, a tantereket más és más osztályok vezetésével fogja megbízatni. Egyes személyes ügyek elintézése, illetőleg azok meghallgatása után a gyűlés délután egynegyed egykor feloszlott.

— **A szelei lelkész beiktatása.** Lélekemelő ünnepet ült a szelei ref. egyház folyó hó 21-én. Ujjonnan megválasztott lelképásztorát Balogh Gyula volt cseglédi vallásnővér s elemi iskolai igazgatót ekkor iktatta be Ádám Kálmán egyházmegyei esperes. Az ünneplésen vallás különbség nélkül részt vett a helység összes intelligentiája, a reform. gyülekezet apraja, nagyja s városunkból tiszt. Kiss Zsigmond lelkészünk. Délben az új lelkész tiszteletére mintegy 60 teritékü társas ebéd volt, melyen a presbiterium minden tagja, a többi felekezetek képviselői, lelkészei, a helység összes intelligentiája részt vett.

— **A polgári iskolák magánvizsgálatai.** Minthogy tanulmányaikat sokan szokták magán uton polgári iskoláknál kiegészíteni, figyelemmeljünk az érdeklődőket, hogy a közoktatásügyi miniszter 53.755. 1904. jul. 22. körrendeletével a magánvizsgálatok engedélyezésénél követendő eljárást módosította, melyről az illető iskola igazgatók felvilágosítást adhatnak.

— **Jön a kérő.** A múlt hó végén concerttel egybekötött jótékonyezélő táncmulatságot rendezett az Ó- és Új-Kécskei intelligens ifjúság, mely alkalommal igen szép sikerrel adták elő Velí Miksa főmunkatársunk „Jön a kérő” színművét. A tiszta jövedelem felerészben az ó-kécskei ref. templom újra építésének költségeire, felerésze az új-kécskei szegény gyermekek felruházására fordított. Érdekes, hogy a concert zene száma ottani lakos hölgyek adták elő, zongorán és czimbalmon.

— **Elszámolás.** A Magyarországi Építőmunkások Abonyi Csoportja aug. 20-án sikerült nyári táncmulatságot rendezett az „Erzsébet-Liget”-ben, saját könyvtára javára. A négyest 68 pár táncolta. Bevétele volt 204 kor. 66 fillér

Kiadás „ 104 „ 77 „
Tiszta jövedelem : 99 „ 89 „
melyhez fölülfizetéssel járultak : Szafneuer Gottlieb Budapest 4 kor., Hegedűs Sándor 3 kor., Varga József kőműves mester 2 kor., Molnár András 2 kor., Arany János Budapest 1 korona. Örmester Lausser 1 kor., Retkes László 1 kor., Molnár Andrásné 1 kor., Gara János 1 kor., Boldizsár Gábor 80 fill., Szájecz János 60 fill., Fekete József 60 fill., Német Boldizsár ácsmester 60 fillér, Jambor János 40 fill., Kapala Károly 40 fill., Szikszay Lajos 40 fill., Varga Lajos 20 fillér, melyért és a szép pártolásért köszönetet mond

a Vezetőség.
— **Pénzügy.** Úgy értesülünk, hogy az abonyi takarékpénztár legközelebb Lehozza a törlesztéses kölcsönöket, melyekhez a felek jutányos feltételek mellett juthatnak.

— **Tudomásul.** A Gerje és Perje vizsgáló társulat Gerje érdekességéhez tartozó területeken végrehajtott ártérfejlésre vonatkozó osztályozási munkát a tárulati székhelyén Abonyban folyó évi szeptember hó 11-től október hó 10-ig terjedő 30 nap közszemlére ki van téve. Ezen idő alatt az osztályozási munkát a társulati irodában, a délelőtti hivatalos órákban mindenki által megtekinthető. Az osztályozási munkát ellen esetleg felmerülő panaszok a közszemle ideje alatt Faragó Lipót ministeri biztoshoz írásban nyújtandók be.

— **Rákóczi képe.** Nagykőrös képviselőtestülete elhatározta, hogy Rákóczi arcképét megfesteti. A festési munkát Czapek Brunó akadémiai festőre bízta, ki Drezdába utazik, hogy az ottani kir. udvar tulajdonát képező Mányoki kép után készítse el Rákóczi képét. A munkáért Nagykőrös 800 koronát fizet.

— **Állami tisztviselők bankja.** Az inséges esztendőre és az általános drágaságra való tekintettel a budapesti állami tisztviselőknek egy nagyobb csoportja küldöttséggel fogják fölkerülni

Tisza István gróf miniszterelnököt és Lukács László pénzügyminisztert, hogy állami felügyelet alatt és állami támogatással állítsanak föl egy bankot, melyből minden tisztviselő méltányos föltételek mellett kaphasson kölcsönt. Elhatározták, hogy csatlakozásra fogják fölszólítani az ország összes állami tisztviselőit és e czélból a körlevelet még e hét folyamán szétküldik.

— **Gazdáinkat érdeklő elvi jelentőségű határozatok.** A minisztertanács legutóbb kimondotta, hogy jogtalan legeltetés miatt a panaszolt megbüntetésének kivánása nélkül a törvényes kárdíj megfizetése iránt indított ügy elbírálása a polgári bíróság hatáskörébe tartozik. — A belügyminiszter egy konkrét esetről kifolyólag kimondja, hogy sertésvész miatt lezárt községben fekvő vészmentes szállásokban levő sertések forgalma a községek belterületén szabad s így sertések helybeli adás-vetele engedélyhez kötve nincs.

— **Érdekes elvi határozatok.** A kereskedelmi miniszter legujabb döntése szerint festett italneműek tartása, illetőleg elárúsítása az 1899. évi 18543. számú belügyminiszteri rendelet 10. és 22. §-ába ütköző kihágást képez. — Pozsony városának tanácsa egy ottani czipő-kereskedőt 50 kor.-ra büntette, mert egyik vevője czipőt rendelt meg és ő készítette el. A kereskedelmi miniszter ez ügyből kifolyólag kimondotta, hogy czipőkereskedők rendelhetnek czipőt vevőik részére s azért nem büntethetők, mert az elkészítést nem ők maguk teljesítik.

— **Az új tizkoronás bankjegyek.** Annak idején, amikor az új tizkoronás bankjegyek kibocsájtását elhatározták, úgy tervezték, hogy az új bankjegyek jövő év tavaszán fognak a sajtó alól kikerülni. A munka azonban gyorsabban ment, mint remélték és így az új tizkoronásokat már ezen év végén, novemberben vagy decemberben forgalomba hozatják.

Árverési hirdetemény.

Abony község vásári és piaci helypénzszedési joga nyilvános árverésen 3¹/₄ évre haszonbérbe adatik. Az árverés mindenek előtt zárt ajánlatok útján történik. Abban az esetben, ha a zárt ajánlatok az eddigi 4719 korona évi bért el nem érnék, a bérlet szóbeli nyilvános árverésre bocsátatik. Az árverést az előjáróság 1904. szeptember 9-én délelőtt 11 órakor tartja meg. A zárt ajánlatok az árverés kezdetéig, t. i. 11 óráig alólirott községi bíró kezéhez adandók be. Árverező köteles az egy koronás bélyegű ajánlatához hánompénzül a felajánlott bérösszeg 10 %-át készpénzben mellékelni.

Az árverési feltételek alólirott községi főjegyzőnél megtekinthetők.

Abony, 1904. augusztus 29.

Máthé József
főjegyző.

Palásti Pál
bíró.

Eladás.

A Paládicsi dűlőben, Abonyi út, néhai Martosy Benő-féle 90 hold 1200 öles 1 ső osztályú föld örök áron eladó. 84 hold szántó, 3 hold szőlő 2 hold legelő, 1 hold tanya belterület. Egy 16 ökorre való istálló. Egy két szobás lakház. Esetleg dinnye földnek is kiadó. Értekezni lehet :

Valentik János
Szolnok, Mária-utca.

Grossol: „A“, vegyi összetételű, fogva annyiban mulja fölül az eddigi mázanyagokat, hogy ruganyosságát megtartja.

Grossol: nem szakad és nem repedezik.

Grossol: nem tolylik és nem eszeg.

Grossol-lal nem szükséges kátrányos tetőket mint eddig, minden egy, vagy két esz-

ki régi tetőt „GROSSOL”-al átmozol, megtakarítja az új fedést!

tendőben mázolni, a nélkül, hogy a kívánt eredményt elérjük, hanem teljesen elegendő minden 4-5 évben mázolni, hogy a tetők vízmentessége biztosítottassék.

Grossol a többi mázaktól azon kiváló tulajdonsága által tűnik ki, hogy a legnagyobb hőségben még a legjelentősebb tetőkről sem fo-

tylik le és télen a legerősebb hidegben sem reped vagy pattog fel.

A ki régi tetőt

Grossol-lal átmozol, megtakarítja az új fedést.

Teljesen régi káros fedelemez tetők, melyek eddig egyszerűen leszakítottak újból fedettek, vagy áthuzáltak „GROSSOL” mázolással újra helyreállíthatnak.

Grossol minden laikus által mázolható.

Grossol: hidegen mázolható, miért is a tetők mázolása tűzveszélytől ment.

Tetők, melyek

Grossol mázával minden 4-5 esztendőben mázoltatnak: 10-15 évi jótállás vállalható mázolás homokolása nem szükséges.

Grossol: „D” Tetőkit, nem folyékony, mint Grossol „A”. Ezen tetőkit azon kiváló tulajdonsággal bír, hogy évekig ruganyos marad, meglévő hasadékokat és lyukakat, avult fedelemeztetőknél jótállás mellett, úgy megtapasztlja, hogy a tapaszt a legnagyobb hőségben sem olvad és a legjelentősebb tetőn sem folyik le helyéről, miáltal a tetők javítása illetve vízhatlanná tétele a leggyorsabban banki által eszközölhető és ez által a legnagyobb anyagi károk elháríthatók.

Grossol mázban végre találtak egy anyagot, melyben mindazon tulajdonság egyesítve van, mi az eddigi forgalomban levő mázanyagokban hiányzik és mely hivatva van az összes fedelemez ipart emelni és a pép-tetőzetet a különféle fedési módok első osztályába sorolni.

Grossol csak eredeti hordokban, körülbelül 200 kgr. súly tartalommal adatik el. **Grossol** mázolásához szükséges kefék nálunk kaphatók.

Számtalan elismerő levelek és nyilatkozatok birtokában vagyunk, melyek legjobban bizonyítják a „GROSSOL” máz kiünnö tulajdonságait. E bizonyítványok egyiket közöljük:

Bizonyítvány.

A cs. és kir. hadügyminiszterium tengerészeti osztálya 1903. július 29-én 2250. D. E. szám alatt hozott véleményezése alapján az összes tetők átmozolása alkalmával, „GROSSOL” mázról a következő nyilatkozatot adta: „Az eddigi tapasztalataink alapján „GROSSOL” egy teljes tetőbevonatot képez, mely a hőségben nem folyik és nem repedezik. — Nagy előnyű látunk abban is, hogy az anyag hidegen mázolható, miáltal munka- és időmegtakarítást nyerünk és a tető mázolása tűzveszélytől ment.”

Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk és kérjük kizárólag csak

„GROSSOL”-t.

Egyedüli raktár POLGÁR JÓZSEF vegyes-kereskedésében, Abony.

H I R D E T M É N Y .

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **kézpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre **5 1/2%-os** kamattal, továbbá **törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket**, melyek

4 és 4 1/2 százalékos kama!

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:			4 1/2 százalékos kamatuakra nézve:		
100 kor. után 10 év a. évenként	2 kor. 80 f-rel		100 kor. után 10 év a. évenként	3 kor. 10 f-rel	
" " " 15 " " "	9 " 15 "	" " " 15 " " "	" " " 15 " " "	9 " 60 "	" " " 15 " " "
" " " 20 " " "	7 " 35 "	" " " 20 " " "	" " " 20 " " "	8 " 05 "	" " " 20 " " "
" " " 25 " " "	7 " 75 "	" " " 25 " " "	" " " 25 " " "	7 " 30 "	" " " 25 " " "
" " " 30 " " "	6 " 35 "	" " " 30 " " "	" " " 30 " " "	6 " 75 "	" " " 30 " " "
" " " 35 " " "	5 " 95 "	" " " 35 " " "	" " " 35 " " "	6 " 25 "	" " " 35 " " "
" " " 40 " " "	5 " 65 "	" " " 40 " " "	" " " 40 " " "	5 " 85 "	" " " 40 " " "
" " " 45 " " "	5 " 35 "	" " " 45 " " "	" " " 45 " " "	5 " 65 "	" " " 45 " " "
" " " 50 " " "	5 " 15 "	" " " 50 " " "	" " " 50 " " "	5 " 45 "	" " " 50 " " "

Ezen összegekben úgy a kamattal, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számíttatik.

Ezenkívül igen előnyös kamattal mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapírokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre** és **árakra** a napi ár **75%-a** erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadunk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamattal és visszafizetési feltételek mellett, ugyancsak minden a bankszakmába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

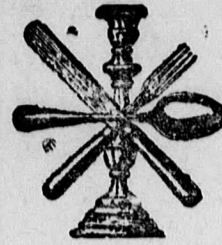
CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
Részvénytársaság. (Városház épület.)

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-árukat

és pedig:

6 drb. mexk. ezüst asztali kését
6 " " " evővillát
6 " " " evőkanalat
12 " " " kávéskanalat
6 " " kiváló deszertkés
6 " " deszertvilla
1 " mexk. ez. levesmer. kanál
1 " " ezüst tejmerítő
1 " elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 db. összesen csak 6.50 f

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Auffenberg József, Budapest,
VII., Huszár-u. 6.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 10 rajzzal, füzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi és női szabók részére. Feheremű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok.

Mehr Sámuel,
okleveles műszabásztanító.
Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/H.

A város közelében 700 □-öl kiterjedésű kis föld (szőlőnek alkalmas) eladó.

Értekezni lehet özv. Aranyi Sándornénál Szelei-út 142. szám.

Ne vegyen senki hangszeret,

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész cs. és kir. szabadalomtulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI., Király-utca, 44/II.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdit jótállás mellett: **köszvény, reuma, asztma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél.** Azon beteg, a ki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. A hol már semmisen használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni, meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldi utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédi-utca, 3/a sz.

JORGÓ JÁNOS órák, gyári raktár Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B

Levelező-lap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb, legjobb strapáezióra, nickeltokban 36 órai jár. frt. 2.30
8039. sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr. 1.-
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5.-
7989. sz. inga-óra ütőművel, 2 súlylyal 130 czm. magas 11.50
7929. sz. jó ébresztő óra 1.20

Sziveskedjék nevemre és házszámomra 75/B pontosan figyelni.

Biztos keresztet

nyújtunk minden állású egyénnek sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet üzlet. Ajánlatok intézendők: „SORSJEGY LETÉTI BANK”-hoz, Budapest, VIII. József körút 16.

5 koronáért küldök 4 1/2 kiló (körülbelül 50 drb.) kevésbé megsérült finom enyhe

pipereszappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Auffenberg József,
Budapest, VII., Huszár-utca 6. sz.

Eladás.

A szelei-utca 140. és 141. sz. a lévő Aranyi-féle ház és belseg szabadkészből eladó. Venni szándékozók Abonyban özv. Aranyi Sándornénál és Czegléden Dr. Aranyi Lajosnál tudhatják meg a feltételeket.

Gőzcséplő készletek malomberendezések

Benzinmotoros cséplők bármely nagyságban olcsón kedvező fizetés feltételek mellett

Bakács Oszkár gépgyár

Budapest, IX. Köztelek-utca 9.

Kitűnően kijavított használt gőzcséplő készletek raktáron. Csere üzletek köttetnek.